

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye'nin demiryolu ve yüksek hızlı tren projelerinin ekonomik, çevresel ve sosyal etkilerinin bütüncül bir yaklaşımla araştırılması ve çözüm önerileri getirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğün 104' üncü ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını teklif ve arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU Kocaeli Milletvekili

GEREKCE

7

Türkiye'nin modernleşme sürecinde demiryolu taşımacılığı, sosyal, ekonomik ve çevresel etkileriyle büyük bir öneme sahip olmuştur. Osmanlı döneminde başlayan demiryolu inşaatı, Cumhuriyetin ilk yıllarında hızlanmış ve ülkenin gelişmesinde merkezi bir rol oynamıştır. Ancak 1950'lerden sonra karayolu taşımacılığına verilen önem, demiryolu yatırımlarının azalmasına neden olmuştur. Günümüzde ise çevresel sorunlar ve sürdürülebilirlik arayışları, demiryolu taşımacılığının yeniden değerlendirilmesini zorunlu kılmaktadır.

Demiryolu taşımacılığı, karayolu taşımacılığına kıyasla daha az enerji tüketmesi ve karbon emisyonlarını azaltması nedeniyle çevre dostu bir alternatif olarak öne çıkmaktadır. Yüksek hızlı trenler ise bu avantajları daha da pekiştirmekte, şehirlerarası ulaşımda hız, güvenlik ve çevrecilik açısından üstünlük sağlamaktadır. Ancak bu teknolojinin ülkemizdeki mevcut durumu, çevresel etkileri ve ekonomik faydaları daha detaylı bir şekilde araştırılmalıdır.

Özellikle yüksek hızlı tren projeleri, çevresel sürdürülebilirlik açısından önemli firsatlar sunarken, bu projelerin inşaat süreçleri ve işletme aşamalarında meydana gelebilecek olumsuz çevresel etkiler de göz önünde bulundurulmalıdır. Dolayısıyla, yüksek hızlı trenlerin karbon emisyonları üzerindeki etkisinin yanı sıra, şehirlerarası ulaşım tercihlerindeki değişimlerin de değerlendirilmesi gerekmektedir.

Türkiye'nin demiryolu ağı ve yüksek hızlı tren projeleri, bölgesel kalkınmayı desteklemek, ekonomik eşitsizlikleri azaltmak ve çevresel sürdürülebilirliği sağlamak için stratejik bir öneme sahiptir. Bu bağlamda, demiryolu taşımacılığının geleceği, yüksek hızlı trenlerin çevresel ve sosyal etkileri ile birlikte ele alınmalı, genel ulaşım politikalarının bu doğrultuda şekillendirilmesi hedeflenmelidir.

Sonuç olarak, Türkiye'nin demiryolu ve yüksek hızlı tren projelerinin ekonomik, çevresel ve sosyal etkilerinin bütüncül bir yaklaşımla araştırılması, gelecekteki çevreci ulaşım politikalarının belirlenmesinde önemli bir rehber olacaktır.

1 NEJLA DEMÍR AĞRI 2 FERÎT ŞENYAŞAR ŞANLIURFA 3 CEYLAN AKÇA CUPOLO DİYARBAKIR 3 IKARÎ KEZBAN KONUKÇU İSTANBUL 5 HAKKI SARUHAN OLUÇ ANTALYA 6 PERÎHAN KOCA MERSÎN 7 AYTEN KORDU TUNCELÎ 8 BERÎTAN GÜNEŞ ALTIN MARDÎN 9 ZEYNEP ODUNCU BATMAN 10 MEHMET ZEKÎ ÎRMEZ ŞIRNAK 11 HEVAL BOZDAĞ AĞRI 12 OSMAN CENGÎZ ÇANDAR DİYARBAKIR 13 SÜMEYYE BOZ MUŞ 14 ÖMER FARUK HÜLAKÜ BİNGÖL 15 ONUR DÜŞÜNMEZ HAKKARÎ	
2 3 CEYLAN AKÇA CUPOLO DİYARBAKIR SKARİ KEZBAN KONUKÇU 5 HAKKI SARUHAN OLUÇ ANTALYA PERİHAN KOCA PERİHAN KOCA TUNCELİ 8 BERİTAN GÜNEŞ ALTIN MARDİN 2 ZEYNEP ODUNCU BATMAN 10 MEHMET ZEKİ İRMEZ ŞIRNAK 11 HEVAL BOZDAĞ AĞRI 12 OSMAN CENGİZ ÇANDAR DİYARBAKIR 13 SÜMEYYE BOZ MUŞ ONUR DÜŞÜNMEZ HAKKARİ DİYARBAKIR	
CEYLAN AKÇA CUPOLO DİYARBAKIR IKARİ KEZBAN KONUKÇU STANBUL HAKKI SARUHAN OLUÇ ANTALYA PERİHAN KOCA AYTEN KORDU BERİTAN GÜNEŞ ALTIN BERİTAN GÜNEŞ ALTIN MARDİN ZEYNEP ODUNCU BATMAN MEHMET ZEKİ İRMEZ SİRNAK HEVAL BOZDAĞ OSMAN CENGİZ ÇANDAR DİYARBAKIR SÜMEYYE BOZ MUŞ ÖMER FARUK HÜLAKÜ BİNGÖL ONUR DÜŞÜNMEZ HAKKARİ	
SEZBAN KONUKÇU ISTANBUL STANBU	
S KEZBAN KONUKÇU İSTANBUL HAKKI SARUHAN OLUÇ ANTALYA PERİHAN KOCA MERSİN AYTEN KORDU TUNCELİ BERİTAN GÜNEŞ ALTIN MARDİN ZEYNEP ODUNCU BATMAN MEHMET ZEKİ İRMEZ ŞIRNAK HEVAL BOZDAĞ AĞRI HEVAL BOZDAĞ AĞRI SÜMEYYE BOZ MUŞ ÖMER FARUK HÜLAKÜ BİNGÖL	7
HAKKI SARUHAN OLUÇ ANTALYA PERİHAN KOCA MERSİN TUNCELİ BERİTAN GÜNEŞ ALTIN MARDİN ZEYNEP ODUNCU BATMAN MEHMET ZEKİ İRMEZ IL OSMAN CENGİZ ÇANDAR DİYARBAKIR SÜMEYYE BOZ MUŞ ÖMER FARUK HÜLAKÜ BİNGÖL ONUR DÜŞÜNMEZ HAKKARİ	
HAKKI SARUHAN OLUÇ ANTALYA PERİHAN KOCA MERSİN TUNCELİ BERİTAN GÜNEŞ ALTIN MARDİN ZEYNEP ODUNCU BATMAN MEHMET ZEKİ İRMEZ IL OSMAN CENGİZ ÇANDAR DİYARBAKIR SÜMEYYE BOZ MUŞ ONUR DÜŞÜNMEZ HAKKARİ MERSİN TUNCELİ MARDİN MARDİN MARDİN DİYARBAKIR MARDİN	73
PERİHAN KOCA PERİHAN KOCA MERSİN MARDİN BERİTAN GÜNEŞ ALTIN MARDİN ZEYNEP ODUNCU BATMAN MEHMET ZEKİ İRMEZ SİRNAK HEVAL BOZDAĞ OSMAN CENGİZ ÇANDAR DİYARBAKIR JÜYARBAKIR ÖMER FARUK HÜLAKÜ BİNGÖL ONUR DÜŞÜNMEZ HAKKARİ	
AYTEN KORDU BERÎTAN GÜNEŞ ALTIN BERÎTAN GÜNEŞ ALTIN MARDÎN ZEYNEP ODUNCU BATMAN MEHMET ZEKÎ ÎRMEZ ŞÎRNAK 11 HEVAL BOZDAĞ OSMAN CENGÎZ ÇANDAR DÎYARBAKÎR SÜMEYYE BOZ MUŞ ÖMER FARUK HÜLAKÜ BÎNGÖL	Denny
BERİTAN GÜNEŞ ALTIN MARDİN ZEYNEP ODUNCU BATMAN MEHMET ZEKİ İRMEZ ŞIRNAK HEVAL BOZDAĞ AĞRI OSMAN CENGİZ ÇANDAR DİYARBAKIR SÜMEYYE BOZ MUŞ ÖMER FARUK HÜLAKÜ BİNGÖL ONUR DÜŞÜNMEZ HAKKARI	12
BERİTAN GÜNEŞ ALTIN MARDİN ZEYNEP ODUNCU BATMAN MEHMET ZEKİ İRMEZ ŞIRNAK 11 HEVAL BOZDAĞ AĞRI OSMAN CENGİZ ÇANDAR DİYARBAKIR SÜMEYYE BOZ MUŞ ÖMER FARUK HÜLAKÜ BİNGÖL ONUR DÜŞÜNMEZ HAKKARI	
2 ZEYNEP ODUNCU BATMAN MEHMET ZEKİ İRMEZ ŞIRNAK HEVAL BOZDAĞ AĞRI OSMAN CENGİZ ÇANDAR DİYARBAKIR SÜMEYYE BOZ MUŞ ÖMER FARUK HÜLAKÜ BİNGÖL ONUR DÜŞÜNMEZ HAKKARİ	1
MEHMET ZEKÍ ÍRMEZ SIRNAK HEVAL BOZDAĞ OSMAN CENGİZ ÇANDAR DİYARBAKIR SÜMEYYE BOZ MUŞ ÖMER FARUK HÜLAKÜ BİNGÖL ONUR DÜŞÜNMEZ HAKKARİ	
HEVAL BOZDAĞ OSMAN CENGİZ ÇANDAR DİYARBAKIR SÜMEYYE BOZ MUŞ ÖMER FARUK HÜLAKÜ BİNGÖL ONUR DÜŞÜNMEZ HAKKARİ	0 -
HEVAL BOZDAĞ OSMAN CENGİZ ÇANDAR DİYARBAKIR SÜMEYYE BOZ MUŞ ÖMER FARUK HÜLAKÜ BİNGÖL ONUR DÜŞÜNMEZ HAKKARİ	
12 OSMAN CENGİZ ÇANDAR DİYARBAKIR 13 SÜMEYYE BOZ MUŞ 14 ÖMER FARUK HÜLAKÜ BİNGÖL ONUR DÜŞÜNMEZ HAKKARİ	2
13 SÜMEYYE BOZ MUŞ 14 ÖMER FARUK HÜLAKÜ BİNGÖL ONUR DÜŞÜNMEZ HAKKARİ	
14 ÖMER FARUK HÜLAKÜ BİNGÖL ONUR DÜŞÜNMEZ HAKKARİ	
ONUR DÜŞÜNMEZ HAKKARİ	
	<u> </u>
	~~[~~
GEORGE ASLAN MARDÍN OKULÍ	-
18 SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP BİTLİS	Q
BURCUGÜL ÇUBUK İZMİR	
20 CELAL FIRAT ISTANBUL	3